

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У
ВИЩІЙ ШКОЛІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *14 «Електрична інженерія»*

Код та найменування спеціальності *142 «Енергетичне
машинобудування»*

Освітньо-наукова програма *«Енергетичне машинобудування»*

Ступінь вищої освіти *доктор філософії*

Затверджено на засіданні Методичної ради зі спеціальності G4
«Енерговиробництво (G 4.04 Холодильні та кліматичні технології)»

«08» вересня 2025 р. протокол № 1

Реєстраційний номер у відділі аспірантури і докторантури

73- G4-2025A

1. Загальна інформація

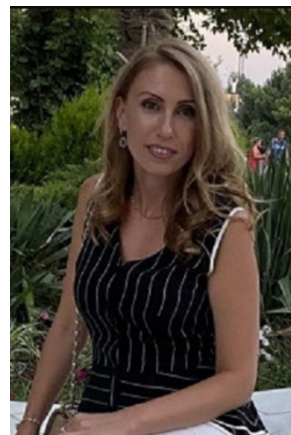
Кафедра: [української та іноземної філології](#)

Викладач: Попель Оксана Василівна, доцент кафедри української та іноземної філології, кандидат педагогічних наук, доцент

Контакти:

[Профайл](#)

ksenjapopel2580@gmail.com

Освітній компонент викладається на 2 курсі у 1 семестрі

Кількість: кредитів - 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	44	20	24
заочна	18	8	10
Самостійна робота, годин	Денна – 56		Заочна – 72

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компонента

Освітній компонент (ОК) «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти «доктор філософії» системи професійно-педагогічних компетентностей, що забезпечують ефективне здійснення навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, розвиток творчого потенціалу викладача, уміння застосовувати інноваційні технології навчання, інтерактивні методи, цифрові засоби та сучасні підходи до організації освітнього середовища.

Освітній компонент «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Іноземна мова та академічне письмо» та передусє вивченню ОК «Педагогічна практика», «Сучасний багатокритеріальний аналіз і оптимізація систем перетворення енергії».

3. Мета освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» є формування в здобувачів вищої освіти «доктор філософії» професійно-педагогічної компетентності викладача вищої школи, розвиток педагогічної культури, інноваційного мислення, творчого потенціалу та здатності ефективно застосовувати сучасні технології навчання у професійній діяльності.

Основним завданням вивчення освітнього компонента є:

- ознайомлення з теоретичними засадами педагогічної майстерності викладача вищої школи;
- формування навичок педагогічного спілкування, емпатії, професійної етики та рефлексії;
- опанування сучасних педагогічних технологій, методів активного та інтерактивного навчання;
- розвиток умінь розробляти методичне забезпечення окремих освітніх компонентів;
- оволодіння методами використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі;
- формування готовності до інноваційної діяльності та безперервного професійного самовдосконалення.

Згідно з вимогами освітньої програми в результаті вивчення освітнього компонента «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» здобувач вищої освіти «доктор філософії» повинен:

знати:

- сутність, структуру та зміст педагогічної діяльності у вищій школі;
- основи педагогічної майстерності викладача, її складові (гуманістична спрямованість, професійна компетентність, педагогічна техніка, творчість);
- сучасні підходи, методи, форми і технології організації навчального процесу у вищій школі;
- засоби й інструменти використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні;
- критерії, методи та інструменти оцінювання результатів освітньої діяльності студентів;
- систему забезпечення якості освіти.

уміти:

- застосовувати сучасні педагогічні технології, активні та інтерактивні методи навчання у процесі підготовки фахівців;
- проєктувати, планувати та організовувати навчальний процес у закладі вищої освіти з урахуванням цілей, змісту та результатів навчання;
- створювати навчально-методичні матеріали (робочі програми, презентації, завдання, методичні рекомендації тощо);
- використовувати цифрові освітні ресурси, мультимедійні засоби, платформи дистанційного навчання;
- ефективно комунікувати зі здобувачами освіти, колегами та адміністрацією на засадах педагогічної етики й партнерства;
- формувати у здобувачів вищої освіти позитивну мотивацію до навчання, саморозвитку та професійного зростання;
- упроваджувати елементи інноваційних технологій навчання - змішаного, проєктного, модульного, проблемного, кооперативного, дистанційного тощо.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компонента «Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі» здобувач вищої освіти «доктор філософії» отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [освітньо-науковій програмі «Енергетичне машинобудування»](#) підготовки докторів філософії.

Загальні компетентності

ЗК2 Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності

СК2 Здатність продукувати, обґрунтувати нові ідеї, гіпотези і моделі, та приймати науково обґрунтовані рішення у сфері енергетичного машинобудування.

СК3 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

Програмні результати навчання

ПРН 1 Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері енергетичного машинобудування та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.

ПРН 9 Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних

знань щодо проблем у сфері енергетичного машинобудування та дотичних міждисциплінарних напрямів, з дотриманням норм академічної і професійної етики.

ПРН 11 Вільно презентувати, обговорювати державною та іноземними мовами результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми енергетичного машинобудування, оприлюднювати їх у наукових публікаціях провідних міжнародних видань або впроваджувати у практичну діяльність

ПРН 12 Організовувати і здійснювати освітній процес у закладах освіти, розробляти і впроваджувати спеціальні освітні компоненти зі сфери енергетичного машинобудування.

5. Інформаційний обсяг освітнього компонента

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи педагогічної майстерності			
1	Сутність педагогічної майстерності. Професійна компетентність педагога. Педагогічна техніка.	2	1
2	Мета та принципи організації освітнього процесу. Основні терміни та визначення. Рівні та ступені вищої освіти.	2	1
3	Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти. Начально-методичне забезпечення освітнього процесу	2	0,5
4	Обґрунтування необхідності створення системи забезпечення якості освіти у ЗВО. Визначення проблематики засобів діагностики внутрішньої системи якості освіти ЗВО. Шляхи удосконалення засобів діагностики внутрішньої системи якості освіти ЗВО	2	0,5
5	Форми організації освітнього процесу. Види навчальних занять.	2	1
Змістовний модуль 2. Інноваційні технології та сучасні підходи у вищій освіті			
6	Методи навчання у ЗВО. Засоби навчання у вищій школі.	2	1
7	Сутність поняття «інновації в освіті». Види інновацій в освіті. Класифікація інновацій за педагогічним змістом. Критерії ефективності освітніх інновацій. Інноваційна діяльність викладача вищої школи. Сучасні педагогічні технології: особистісно-орієнтоване, проблемне, проєктне, змішане навчання.	2	1
8	Види контрольних заходів. Атестація осіб, які навчаються. Організація інклюзивного навчання. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті	2	0,5
9	Навчальний час. Графік навчального процесу та розклад занять. Індивідуальний навчальний план. Вибіркові дисципліни	2	0,5
10	Педагогічні здібності, творчість і рефлексія як чинники професійного зростання. Культура мовлення, ораторська майстерність та імідж викладача. Психологічні аспекти педагогічної діяльності: емоційна стійкість, емпатія, мотивація, саморегуляція.	2	1
Разом за ОК:		20	8

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної/лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Особливості розробки освітньої програми	4	1

2	Програмні результати та освітні компоненти ОП	4	1
3	Проведення оцінювання ефективності провадження освітньої програми за показниками внутрішньої системи якості освіти	4	2
4	Складання силабуса дисципліни	4	1
5	Педагогічна майстерність викладача	2	1
6	Форми організації навчання у ЗВО. Лекція	2	2
7	Форми організації навчання у ЗВО. Практичні та семінарські заняття	2	1
8	Сучасні освітні технології	2	1
Всього за ОК:		24	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Тема:</i> Сутність педагогічної майстерності та її складові Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Поясніть взаємозалежність між категоріями методики викладання у вищій школі «Сформованість умінь не дає діяльності «застигнути в стереотипі». 2. Які прийоми використовують викладачі, що читають у вас лекції, для підсилення їх ефективності?	12	15
2	<i>Тема:</i> Основи організації освітнього процесу у ЗВО Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Запропонуйте оптимальні методи оволодіння основними компонентами змісту освіти (для кожного компоненту зокрема). 2. На засвоєння яких компонентів змісту освіти звертається найменша увага у навчальному процесі вищого навчального закладу? Ваші ідеї щодо розв'язання цієї проблеми.	12	15
3	<i>Тема:</i> Зміст освіти у вищій школі Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Уявіть, що ви завідувач кафедри. Щойно побували на лекції в молодого викладача. Він не зміг забезпечити зустрічної активності студентів, які були не уважні, пасивні, шуміли і майже не слухали викладача. 2. Які поради ви дасте викладачу щодо забезпечення ефективності методу лекції?	12	15
4	<i>Тема:</i> Сутність та структура забезпечення якості вищої освіти Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Педагогічний менеджмент і лідерство у навчальному процесі. 2. Академічна доброчесність як складова професійної культури викладача	12	15
5	<i>Тема:</i> Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Сформулюйте два проблемних запитання до теми «Методика проведення практичних занять у вищому навчальному закладі». 2. Запропонуйте два-три прийоми активізації уваги студентів та розвитку їхньої пізнавальної активності на практичному занятті.	12	15
6	<i>Тема:</i> Методи та засоби навчання у ЗВО Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Який взаємозв'язок між вихованням та самовихованням?	12	15

	2. У чому сутність спонукального етапу самовиховання?		
7	<i>Тема:</i> Інновації в освіті: сутність, види, класифікація, критерії оцінювання Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Технології формування критичного мислення, soft skills та самостійної пізнавальної діяльності студентів. 2. Використання ІКТ та цифрових платформ у педагогічній діяльності викладача (Google Workspace, Moodle, ChatGPT, Kahoot, Mentimeter тощо)	12	15
8	<i>Тема:</i> Види та форми контрольних заходів Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Освітні інновації у форматі «EdTech»: доповнена і віртуальна реальність, штучний інтелект, гейміфікація. 2. Технології педагогічного оцінювання та зворотного зв'язку зі студентами	12	15
9	<i>Тема:</i> Навчальний час осіб, які навчаються Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Процес активізації творчої праці на підприємстві. 2. Стили керівництва і формування інноваційної культури	12	15
10	<i>Тема:</i> Особистісні якості та психологічна культура викладача як основа педагогічної майстерності Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Розташуйте складові авторитету викладача в порядку зростання їх значущості. Обґрунтуйте визначену вами послідовність. 2. Самоосвіта, педагогічна рефлексія та розвиток кар'єрного потенціалу викладача	12	9
Всього за ОК:		120	144

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.
- підготовка доповідей, повідомлень.

Підсумковий контроль – **залік**.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи педагогічної майстерності	
Лекційний курс *	-
Практичні роботи*	40
Самостійна робота*	5
Доповіді	5
Всього за змістовний модуль 1	50
Змістовний модуль 2. Інноваційні технології та сучасні підходи у вищій освіті	
Лекційний курс *	-

Практичні роботи*	40
Самостійна робота*	5
Доповіді	5
Всього за змістовний модуль 2	50
Всього	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

4,5 - 5 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

4,5 - 5 балів	90 - 100 %	відмінно
4,0 - 4,4 балів	74 – 89%	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	60 – 73%	добре
2,1 – 3,4 балів	35 – 59 %	достатньо
0-2 балів	0-35 %	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями (оцінка за одну доповідь)

4,1-5,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
3,1 -4,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
2,1 – 3,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
1,1 – 2,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 1	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, , тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань)

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка доповідей, розв'язання тестів.

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Конспект лекцій з обов'язкового освітнього компонента "Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі" [Електронний ресурс] : для здобувачів вищої освіти ступеня СВО "доктор філософії" спец. 142 "Енергетичне машинобудування" (G4 "Енерговиробництво (G 4.04 Холодильні та кліматичні технології)") 144 "Теплоенергетика" (G4 Енерговиробництво (за спец. G 4.02 Теплоенергетика) 133 "Галузеве машинобудування" (G11 Машинобудування (за спец. G11.03 Технологічні машини та обладнання) ден. та заоч. форм навч. / О. В. Попель, О. Г. Бурдо, Ю. М. Симоненко, О. С. Тітлов ; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2025. — 92 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentView?docid=OdONAHТ.9169495&field=0>

2. Методичні вказівки до практичних занять з обов'язкового освітнього компонента "Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі" [Електронний ресурс] : для здобувачів вищої освіти ступеня СВО "доктор філософії" спец. 142 "Енергетичне машинобудування" (G4 "Енерговиробництво (G 4.04 Холодильні та кліматичні технології)") 144 "Теплоенергетика" (G4 Енерговиробництво (за спец. G 4.02 Теплоенергетика) 133 "Галузеве машинобудування" (G11 Машинобудування (за спец. G11.03 Технологічні машини та обладнання) ден. та заоч. форм навч. / О. В. Попель, О. Г. Бурдо, Ю. М. Симоненко, О. С. Тітлов ; Відп. за вип. О. І. Філіпенко ; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2025. — 30 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentView?docid=OdONAHТ.9169521&field=0>

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з обов'язкового освітнього компонента "Педагогічна майстерність та інноваційні технології у вищій школі" [Електронний ресурс] : для здобувачів вищої освіти ступеня СВО "доктор філософії" спец. 181/ G13 "Харчові технології" галузі знань 18 "Виробництво та технології") / G "Інженерія, виробництво та будівництво" освітньо-наукової програми "Харчові технології" ден. та заоч. форм навчання / Б. В. Єгоров, О. В. Попель, Ю. К. Корнієнко та ін. ; Відп. за вип. Б. В. Єгоров ; Каф. технології зерна і комбікормів, О. В. Попель, Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2025. — 38 с.

4. Стинська В.В.Методика викладання у вищій школі [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. В. Стинська ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. — Івано-Франківськ : НАІР, 2022. — 180 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2041922>

5. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Одеського національного технологічного університету.

<https://ontu.edu.ua/download/pubinfo/Provision-system-education-ONUT.pdf>

6. Положення про проведення підсумкового семестрового контролю в дистанційному режимі.

<https://ontu.edu.ua/download/pubinfo/Regulations-on-conducting-the-final-semester-control-in-remote-mode-ONUT.pdf>

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9. Політика освітнього компонента

Політика всіх освітніх компонентів в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015 та роботодавців](#)

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Оксана ПОПЕЛЬ

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Ольга ФІЛІПЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української та іноземної філології

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Ольга ФІЛІПЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОНП «Енергетичне машинобудування»,
д.т.н, професор, завідувач кафедри кріогенної техніки,

/ПІДПИСАНО/

Юрій СИМОНЕНКО